

Bijen, wespen, hommels, zweefvliegen ... ze lijken allemaal op elkaar. Voor veel mensen zijn het allemaal wespen, voor anderen allemaal bijen.

- memorykaarten
- infokaarten

Dit memoryspel leert je om ze gemakkelijk te herkennen aan hun typische kenmerken. Na deze activiteit is iedereen in staat om bijen, hommels, wespen en zweefvliegen van elkaar te onderscheiden.

Weet je dat hommels ook
bijen zijn? We geven ze een
andere naam omdat ze er
zo anders uitzien.

2

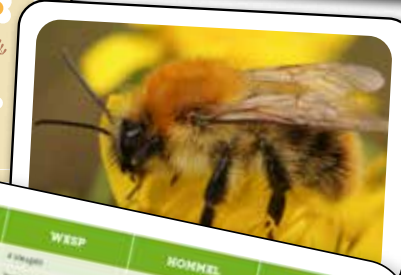
- » Memory bijen
- » Hommelgekte

» Bij na bij

» Zie inspiratiefiche 5, “Allemaal bijtjes?”

RIJ	WESP	HONNEL	ZWEEFVLIEG
2 vleugels	4 vleugels	2 vleugels	2 vleugels
lange antennes	lange antennes	lange antennes	
halvebal	wingspan breedte	dikke halvebal	kegel gemiddelde antennes
			wingspan breedte
ANDERE TYPISCHE KENMERKEN			
Honingbij heeft een afgeplatte kop . Schorsvlieg types zijn er in alle vormen. verkleuren naar en af van de achtergrond die ze in de omgeving van zichzelf te camouflagen. hebben een angst . Honingbij heeft typische glorie achteraan en antennes naar te camouflagen.	1ste grote klasse . verkleuren naar af van de achtergrond van een bij. brengen een lone van een papieren nest naar te bouwen. hebben een angst . wingspan	Wingspan . verkleuren naar en af van de achtergrond van, ze te bouwen. hebben een angst . een lone wingspan van, ze te bouwen. 1ste kleine klasse .	heel diverse vormen. geen verkleuren . geen angst . wingspan zijn te de achter van antennes .

Wie ben ik?

Praktisch

Maak 1 groep.

Print de kaarten 2 x af op iets zwaarder papier en knip ze uit.

Speelwijze

- Leg de kaarten omgekeerd in het midden van de groep. Er zijn van elke soort (honingbij, hommels, wesp, zweefvlieg, metselbij en zandbij) drie beelden.
- Elk om beurt draaien de deelnemers 2 kaarten om. Zijn het dezelfde beelden, dan mogen ze raden welk dier het is.

Daarna geef je als begeleider wat extra info. Gebruik daarvoor de **infokaarten** en de kaarten **“Wat te zeggen”**.

Vertel niet alles bij één foto. Er moet voldoende afwisseling zijn tussen spel en uitleg.

- Leg de kaartjes altijd op dezelfde plaats terug. Zo kunnen ze gememoriseerd worden.
- Leg de gevonden tweetallen aan de kant en speel verder.
- Wie de meeste kaartjes heeft bemachtigd is de winnaar!

tip!

Het is natuurlijk mogelijk om nog meer over bijen, hommels, zweefvliegen en wespen te vertellen.

Ook leuk als je wat extra materiaal bij hebt: een wespennest, honingraat ...

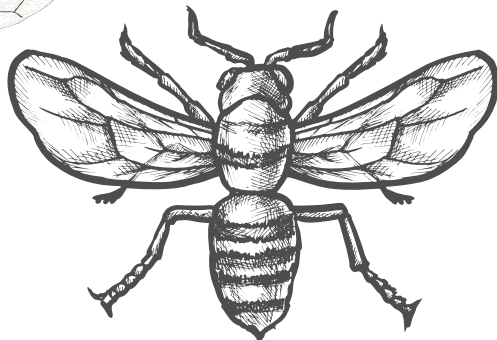

weetje

Elke bestuiver kiest de bloem die het best bij hem past. Wil je verschillende bijen naar je bloemen lokken, zorg dan voor verschillende soorten bloemen.

wesp

hoornaar

hommel

zweefvlieg

bij

Wie ben ik? – INFOKAART

BIJ	WESP	HOMMEL	ZWEEFVLIEG
4 vleugels	4 vleugels	4 vleugels	2 vleugels
lange antennes	lange antennes	lange antennes	korte, gereduceerde antennes
behaard	weinig/niet behaard	sterk behaard, dik	weinig/niet behaard
ANDERE TYPISCHE KENMERKEN			
honingbij heeft een bruine kleur solitaire bijen zijn er in alle kleuren.	fel gele kleur	verschillende strepenpatroon	heel diverse kleuren
verzamelen nectar en stuifmeel	> verzamelen geen stuifmeel > vangen rupsen en insecten om aan hun larven te voederen > knagen aan hout om een papieren nest mee te bouwen	verzamelen nectar en stuifmeel	geen verzamelaars
hebben een angel	hebben een angel	hebben een angel	geen angel
honingbij heeft typische grote achterpoten en is voorzien om stuifmeel mee te transporteren	wespentaille zeer grote ogen	aan het streepjespatroon kan je de hommel op naam brengen	hangen stil in de lucht als helikopters zeer grote ogen

Wie ben ik? - INFOKAART

HONINGBIJ

behaard
oranje - bruin
lange antennes
4 vleugels
verzamelt stuifmeel
met de achterpoten

HOMMEL

sterk behaard
gestreept
lange antennes
4 vleugels
zoemende dikkerd

WESP

weinig behaard
fel geel
lange antennes
4 vleugels
zelden op bloemen

HOORNAAR

weinig behaard
fel geel met rood
lange antennes
4 vleugels
groter dan een wesp

SOLITAIRE BIJ

sterk behaard
in alle kleuren
lange antennes
4 vleugels
verzamelt stuifmeel
op het lichaam

Wie ben ik? - WAT TE ZEGGEN

Deze kaarten kan je gebruiken om uitleg te geven bij de speelkaarten.
Ook op de **infokaarten** van "Wie ben ik?" vind je nog meer kenmerken van de diertjes.

Aardhommel

- streepjespatroon
- 4 vleugels
- lange antennes

Honingbij

- stuifmeelverzamelaars
- korfjes aan de poten

Metselbij

- lange antennes
- 4 vleugels
- sterk behaard

Akkerhommel

- veel in tuinen
- nestelt bovengronds tussen mos of gras

Honingbij

- bruine kleur
- sterk behaard
- 4 vleugels
- lange antennes

Metselbij

- rosse metselbij
- leeft in insectenhôtels
- vrouwtje groter dan mannetje

Steenhommel

- gemakkelijk te herkennen aan de kleur
- alle hommels zijn sterk behaard
- leven in kolonie

Honingbij

- nectarverzamelaars
- opslaan in bijenraten als honing
- leven in kolonie

Metselbij

- maken nest in gaatjes
- solitaire bij: leeft alleen
- verzamelen stuifmeel

Wie ben ik? - WAT TE ZEGGEN

Wesp

- wespentaille
- weinig of niet behaard
- ze vangen rupsen en insecten om te voeren aan hun eigen larven

Zandbij

- solitaire bij: leeft alleen
- 4 vleugels
- lange antennes
- sterk behaard

Zweefvlieg

- lijken op bijen en wespen: mimicry
- 2 vleugels

Wesp

- zwart-geel
- lange antennes
- 4 vleugels
- leven in kolonie

Zandbij

- maken een ondergronds kamertje met stuifmeel en een eitje op
- verzamelen stuifmeel als voedsel voor de larven

Zweefvlieg

- korte antennes
- grote ogen raken elkaar

Wesp

- knagen aan hout om papieren nest mee te bouwen.
- maken ook nesten in de grond.

Zandbij

- nestjes gemakkelijk te zien
- meeste bijensoorten zijn zandbijen

Zweefvlieg

- gemakkelijk te herkennen als ze 'helikopteren'; ze hangen stil in de lucht

Wie ben ik? - WAT TE ZEGGEN

Europese hoornaar

- zwart-geel-rood
- wespentaille
- weinig of niet behaard
- favoriete knabbels zijn muggen, vliegen en andere wespen
- is niet agressief

Aziatische hoornaar

- zwart-geel
- lange antennes
- 4 vleugels
- leven in kolonie hoog in bomen
- vallen de (nuttige) wilde bijen en honingbijen aan

Ook een rare wesp gezien?
Ga naar vespawatch.be
en ontdek wat je hebt gezien!

Waarom zijn imkers de Aziatische hoornaar liever kwijt dan rijk?

De Aziatische hoornaar maakt jacht op wespen, vliegen en honingbijen. Ze zijn in staat om in enkele uren 30% van een bijenkolonie uit te roeien. Aan de ingang van de bijenkast vliegt de Aziatische hoornaar met gestrekte poten om terugkerende bijen uit de lucht te plukken. Dit gedrag noemt men 'BEE-HAWKING'. Zeker in groep zijn ze een grote bedreiging voor bijenkolonies. Soms breken ze ook binnen in bijenkasten en richten daar grote schade aan. De prooien worden van kop, vleugels en poten ontdaan en aan hun larven gevoederd.

Lees het Vespa-Watch project rapport

De eerste Aziatische hoornaar dook in België op in 2011. Sindsdien breidt de soort snel uit. Deze wesp komt uit zuidoost China. Ze heeft het gemunt op bijen en andere insecten en wordt beschouwd als een invasieve exoot. In België wordt ze gemonitord. De populatie wordt beheerd door nesten te verdelgen.

Surveillance vergt vele ogen op de uitkijk, ook die van jou! Ontdek hier hoe je in het citizen science project Vespa-Watch kan meehelpen om Aziatische hoornaar te detecteren. Jouw gegevens worden dan gebruikt voor bestrijding en onderzoek.

